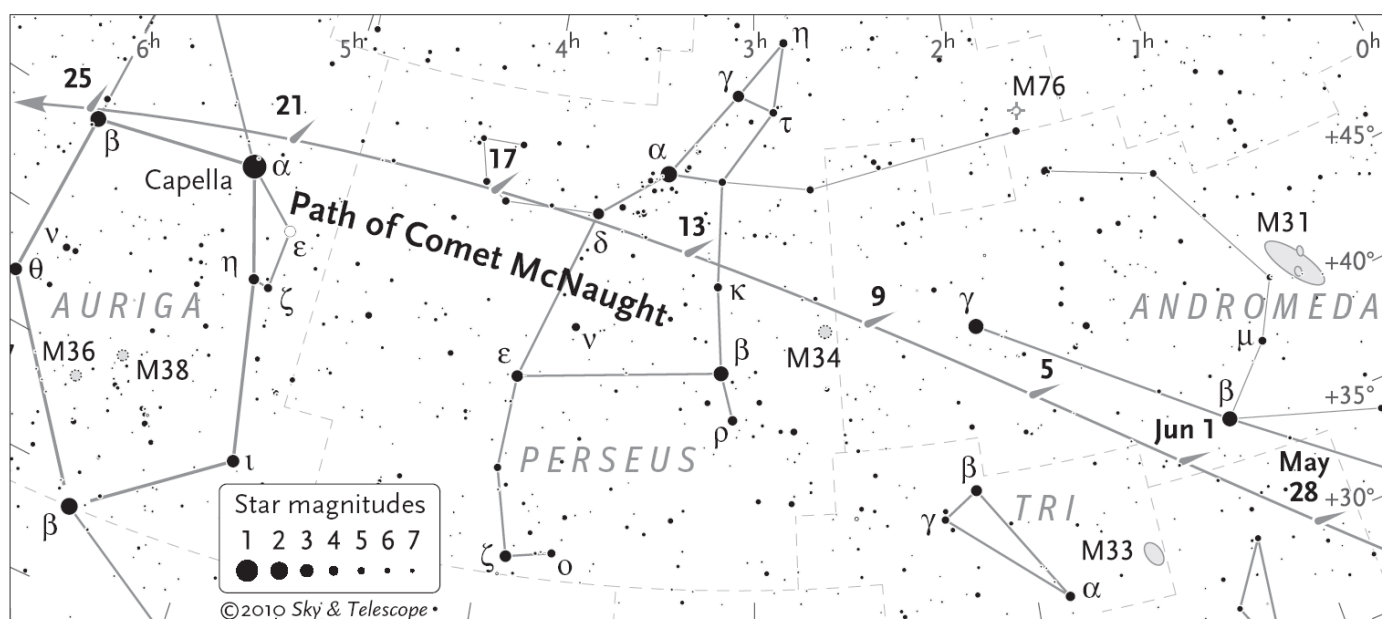

Kometa C/2009 R1 (McNaught) na obloze v červnu 2010

Kometa byla objevena 9. září 2009 na australské observatoři Siding Spring pomocí dalekohledu, který slouží k hledání nebezpečných blízkozemních planetek. Projekt je spolufinancován úřadem NASA. Je to už 54. kometa, kterou objevil Robert McNaught. Nejslavnější z McNaughtových komet byla C/2006 P1, která se v roce 2007 stala zatím nejjasnější kometou 21. století a dosáhla až magnitudy -5 . Byla v té době dobře pozorovatelná z jižní polokoule, na severní polokouli však zasahoval její ohon.

Tato McNaughtova kometa by podle optimistických odhadů mohla dosáhnout magnitudy $+2$, tedy podobné, jakou mají hvězdy Velkého vozu. Je však třeba mít na paměti, že se jedná o plošný mlhavý objekt, který se v porovnání s hvězdami vždy jeví lidskému oku při stejné magnitudě slabší.

Pohyb komety C/2009 R1 (McNaught) mezi hvězdami v červnu 2010. Polohy komety jsou vyznačeny vždy ve 2 hodiny SELČ, tedy v době její nejlepší viditelnosti nad severovýchodním obzorem. Od poloviny června bude kometa pozorovatelná už večer nízko nad severním obzorem. Mapa je převzata z webu časopisu Sky & Telescope (www.skyandtelescope.com)

Konzervativní odhady maximální jasnosti se pohybují pouze okolo magnitudy $+4$. Na druhou stranu, kometa C/2009 R1 přichází do centra sluneční soustavy pravděpodobně úplně poprvé a je zcela čerstvá, takže může překvapit a být ještě jasnější. K Zemi se tato kometa nejvíce přiblíží 15. června okolo 15. hodiny SELČ. Bude však dál než Slunce (170 miliónů km). Perihéliem (nejblíže Slunci) projde 2. července po 18. hodině SELČ. Od Slunce bude vzdálená 60 miliónů km, od Země však už 193 miliónů km. Zmíněné největší jasnosti na obloze by tedy měla dosáhnout na konci června. V tu dobu je ale Měsíc v úplňku, takže jeho světlo bude při pozorování komety velmi rušit. Naštěstí je Měsíc na opačné straně oblohy.

Kometa se nachází na severu a severovýchodě, nevysoko nad obzorem. V době největší jasnosti bude cirkumpolární, tedy neustále nad obzorem, nejlepší pozorovací podmínky jsou po půlnoci, okolo 2. hodiny SELČ. V polovině června se kometa C/2009 R1 (McNaught) nachází v souhvězdí Persea, na konci června přejde do souhvězdí Vozky a projde nad hvězdou Capellou, nejjasnější hvězdou naší cirkumpolární části oblohy.

Jan Veselý, Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové